

Nyt fra forankringsstedet for stemmer **April 2006**

Kære Kolleger!

Her er lidt nyt fra forankringsstedet for stemmer. Har I noget relevant – kurser eller andre arrangementer, litteratur eller lign. – som vi kan videreformidle til stemmekolleger i resten af landet, hører vi meget gerne fra jer!

Denne mail indeholder informationer vedr.:

- 1) *Nyt om forankringsstedets initiativ vedr. stemmeundersøgelsesskema*
- 2) *Varsling af temadag om undersøgelsesskema i efteråret 2006*
- 3) *Projekt „God Praksis”*
- 4) *Stemmens dag i rundetårn i København lørdag den 1. april 2006*
- 5) *Litteratur (Specialpædagogisk forlag, specialer, bøger & aktuelle tidsskriftartikler)*
- 6) *„Journal alerts” – en lettere måde at holde sig fagligt opdateret på*
- 7) *Et par links*

1) Nyt om undersøgelsesskemaer:

Som de fleste af jer ved, mundede temadagen om stemmeundersøgelsen i september 2005 på Københavns Universitet ud i, at vi fra forankringsstedet påtog os at etablere en arbejdsgruppe, der kunne arbejde videre med at udvikle et fælles undersøgelsesskema. Denne arbejdsgruppe blev etableret og afholdt første arbejds møde den 2. februar 2006. Siden er det blevet til endnu et møde i marts og 3. møde skal afholdes i maj. I arbejdsgruppen deltager: Stine Thorsen (Københavns kommune), Merethe Westh Risager (Fr. borg), G. Jan Tinge (Sønderjylland), Gitte Hennelund (Vejle), Bente Hollerup (Århus), Jenny Iwarsson (Nordjylland), Niels Reinholt Petersen (Københavns Universitet), Inge Ernst Kølle, Anne Bingen-Jakobsen og Solveig Gunvor Pedersen (alle Roskilde).

Arbejdsgruppen arbejder meget konkret med at vælge items fra det materiale, vi i foråret 2005 indsamlede fra stemmefaggrupper i hele landet. Vi har desuden bl.a. set den elektroniske journal, de arbejder med i Vejle. Det ser endog meget interessant ud (det er stadig under udvikling)!

Derudover er vi blevet bekendt med, at vi i fremtiden skal relatere til ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health). Derfor forsøger vi allerede nu at kategorisere indholdet i undersøgelsesskemaet efter ICF-overskrifterne („krop”, „aktivitet og deltagelse”, „omgivelsesfaktorer” og „Personlige Faktorer”).

Arbejdet i arbejdsgruppen er overordentlig interessant, og vi ser frem til at kunne dele det med logopæder fra hele landet – derfor:

2) Varsling af temadag om undersøgelseskema i efteråret

Vi vil gerne forberede jer på, at arbejdsgruppen i efteråret er parat med første udkast til et fælles stemmeundersøgelseskema, som vi håber, I vil være med til at afprøve og diskutere på en temadag i 2. norm 2006 (formodentlig november). Hold nogle kursuspenge reserveret til det formål!

3) Projekt „God Praksis”

I ved sikkert at ATHS har sat Projekt „God Praksis” i søen. Stemmeområdet er et af de områder der er gået i gang og snart skal være færdige. Charlotte Aagaard (tidligere Fr. borg amt) står for den overordnede koordinering af projektet. „God praksis” er ikke en konkurrent til udviklingen af undersøgelseskemaet – „God praksis” er et mere overordnet projekt, der skal anbefale eksempelvis undersøgelsesmetoder. Inge Ernst Kølle fra Roskilde er formand for arbejdsgruppen på stemmeområdet.

4) Stemmens dag i Rundetårn 1. april 2006

Som forankringssted repræsenterede vi logopædien på stemmens dag. Det var et fint lille arrangement i Rundetårn, hvor forskellige stemmeinteresserede deltog med stande, installationer mm. Om aftenen var der koncert med eksempler meget forskellige typer stemmebrug. På standene var der retorikere, sangundervisere, overtonesangere, logopæder og øre-, næse-, halslæger til stede. Dagen var pænt besøgt – både af kolleger (langvejs fra kom de) og „almindelige mennesker”. Vi havde travlt med at tale med folk hele dagen – det var meget dynamisk og spændende. Udvides arrangementet til næste år, må vi nok være nogle flere kolleger! På vor stand havde vi video med stemmelæber, tredimensionelle figurer samt diverse informationsmateriale og litteratur.

5) Litteratur

Udgivelse fra Specialpædagogisk forlag

På Specialpædagogisk forlag www.spf-herning.dk har en gruppe logopæder udgivet et stemmeundersøgelseskema: Friederike Rabe, Katalin Vang-Lauridsen, Stig Faurdal, Djessie Prahm, Charlotte Lange Møller har udviklet „Logopædisk undersøgelse af stemmefunktionen, Stemmeskema 2005”.

Nye stemme-relaterede specialer fra Audiologopædi på Københavns Universitet

Stine Thorsen: Estill Voice Training Systems. En undersøgelse af grundtoneomfang og akustisk-dynamiske egenskaber i syv stemmekvaliteter, 2005.

Solveig Gunvor Pedersen: Støtte. En undersøgelse og præcisering af begrebets indhold samt dets relevans for talestemmen, 2006.

Andre bøger

Stemmefaggruppen i Roskilde har på det seneste indkøbt følgende bøger, som vi kan anbefale:

En bog med øvelser: *The Voice Sourcebook*. Stephanie Martin, Lyn Darnley. Speechmark. 1997. Vi har købt den direkte hos forlaget: <http://www.speechmark.net/> - det er vist det billigste. Ellers prøv www.pensum.dk

Treatment of Voice Disorders, Robert Thayer Sataloff, Plural Publishing inc., 2005. http://www.pluralpublishing.com/publications_tovd.htm Fine kapitler om bl.a. *Laryngeal Manipulation, The Effects of Posture on Voice* og et udmærket oversigtskapitel for det nye stemme-menneske om hvad øvelserne skal gøre godt for: *Voice Therapy*.

Derudover er der kommet en 3. udgave af:

Understanding Voice Problems A Physiological Perspective for Diagnosis and Treatment Hardbound. Raymond H Colton, Janina K Casper, Rebecca Leonard. 2005. Lippinkot, Williams & Wilkins. <http://www.lww.com/product/?0-7817-4239-0> Nu med cd-rom!

Aktuelle tidsskriftartikler til inspiration

Mirroring the voice from Garcia to the present day: Some insights into singing voice registers. Henrich, Dr Nathalie. *Logopedics Phoniatics Vocology*. 2006, 31:1-3.

Risk Factors for Voice Problems in Teachers. Kooijmana, de Jonga, Thomasa, Huincka, Dondersa, Graamansa, & Schutte. *Folia Phoniatica et Logopaedica*. 2006, 58:159-174.

The Effectiveness of Group Therapy for Students With Mild Voice Disorders: A Controlled Clinical Trial. Susanna Simberg, Eeva Sala, Jyrki Tuomainen, Jaana Sellman & Anna-Maija Rönnemaa. *Journal of Voice*, 2006, 20(1), 97-109.

Laryngeal Hyperfunction During Whispering: Reality or Myth? Adam D. Rubin, Veeraphol Praneetvatakul, Shirley Gherson, Cheryl A. Moyer and Robert T. Sataloff. *Journal of Voice*, 2006, 20(1), 121-127.

.....og der er meget mere interessant på vej (artikler i trykken, kan læses online på Det Kongelige Bibliotek – og formodentlig bestilles hjem):

Musculoskeletal Patterns in Patients With Voice Disorders. John S. Rubin, Ed Blake and Lesley Mathieson. *Journal of Voice*, In Press, Corrected Proof, Available online 19 April 2006

Treatment Outcomes for Professional Voice Users. Judith M. Wingate, William S. Brown, Rahul Shrivastav, Paul Davenport and Christine M. Sapienza. *Journal of Voice*, In Press, Corrected Proof, Available online 3 April 2006

Outcome of Resonant Voice Therapy for Female Teachers With Voice Disorders: Perceptual, Physiological, Acoustic, Aerodynamic, and Functional Measurements. Sheng Hwa Chen, Tzu-Yu Hsiao, Li-Chun Hsiao, Yu-Mei Chung and Shu-Chiung Chiang. *Journal of Voice*, In Press, Corrected Proof, Available online 3 April 2006

6) „Journal alerts” – en lettere måde at holde sig fagligt opdateret på

Det er meget muligt, at I ved det: Mange internationale tidsskrifter tilbyder gratis at sende e-mail ud med en oversigt over indholdet af det nyeste nummer, så snart det udkommer. Nedenstående tidsskrifter er ikke udelukkende stemmerelaterede – og listen er ikke udtømmende!

Taylor & Francis Journals <http://www.tandf.co.uk/journals/default.asp> udgiver bl.a.:

Advances in Speech-Language Pathology

Logopedics Phoniatics Vocology

International Journal of Language & Communication Disorders

Acta Oto-Laryngologica

Du abonnerer på deres „journal alert” ved at indregistrere dig på

<http://www.tandf.co.uk/sara/register.asp> Når du er registreret, kan du tilmelde de tidsskrifter du ønsker at modtage mail om.

Forlaget Karger www.karger.com udgiver blandt andet:

Folia Phoniatica et Logopaedica (IALP’s officielle tidsskrift)

men også flere mere ØNH-relaterede tidsskrifter og *Respiration*.

Vil du have en mail fra dem, når tidsskriftet udkommer, kan du for eksempel finde det pågældende tidsskrift i „journals” (sort vandret menu på forsiden) på tidsskriftets hjemmeside klikke på „Free Alert” øverst til højre på siden.

American Speech-Language-Hearing Association, ASHA www.asha.org udgiver bl.a.:

Journal of Speech, Language, and Hearing Research

American Journal of Speech-Language Pathology

Du kan få tilsendt en email ved at følge vejledningen på

<http://www.asha.org/about/publications/journal-abstracts/journal-list.htm>

The Voice foundation <http://www.voicefoundation.org/> udgiver sammen med Elsevier

<http://www.elsevier.com>

The Journal of Voice

For at få email går du ind på <http://www.jvoice.org/> I højre side findes et punkt „receive free email alerts” her skal du registrere dig.

Samme sted udgives: *Auris Nasus Larynx*

National Association of Teachers of Singing udgiver:

The Journal of Singing

Man kan på hjemmesiden http://www.nats.org/journal_of_singing.php søge i titlerne ... men jeg ved ikke, om man kan få tilsendt mail ved udgivelsen. Til gengæld kan den læses via Det Kongelige Bibliotek.

Mange af tidsskrifterne kan man læse online på Det Kongelige Bibliotek (hvis man er studerende eller underviser, kan man læse dem hjemmefra via „fjernadgang”): *Logopedics Phoniatics Vocology*, *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, *The Journal of Voice*, *Journal of Singing*. Hvis man bestiller, fremsender de mod betaling en kopi – også af det de ikke selv har stående.

Man kan også prøve på www.bibliotek.dk Findes der er en fysisk udgave af det ønskede tidsskrift, kan man bestille det via sit lokale folkebibliotek, men nogle gange fremsender de også blot en kopi af den ønskede artikel.

Nogle af de andre tidsskrifter kan læses på Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek:
www.dnlb.dk

Folia Phoniatica et Logopaedica

International Journal of Language & Communication Disorders (vist kun få årgange)

Acta Oto-Laryngologica

DNLB og Det Kongelige Bibliotek er indgået i et tættere samarbejde på det seneste, desværre har jeg endnu ikke overblik over betydningen af dette.

En anden litteraturlatabase skal også nævnes: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query.fcgi>
(det er selvfølgelig lettere at søge på det kongelige biblioteks database, fordi man så får direkte link til KB's beholdning og eventuelle muligheder for at downloade fuldtekst-udgave, men det kan kun lade sig gøre at bruge søgedatabaser (eks. webspirs & proquest) fra sin egen computer (fjernadgang), hvis man er enten ansat ved universitetet eller studerende – eller skal man ind på biblioteket at sidde).

7) Et par links

<http://www.ncvs.org> (bl.a. gode tutorials m.m. fra Ingo Titze's hånd)

<http://www.voiceandswallowing.com/index.htm> (bl.a. små videofilm der viser forskellig stemmelidelser)

Well – det var alt fra os lige nu. Godt forår!

Mange hilsner

Stemmefaggruppen i Roskilde

Evt. mail kan sendes til:

solveig.gunvor.pedersen@skolekom.dk